

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2017. október 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt vádlott neve ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2017. március 2. napján kihirdetett 7.B.49/2015/50. számú ítéletét *megváltoztatja*.

Az 1 rb testi sértés büntette kísérleteként (Btk. 164.§ (1) bekezdés és (8) bekezdés) értékelt cselekményt emberölés büntette kísérletének (Btk. 160.§ (1) bekezdés) minősíti.

Ezért és a terhére megállapított további bűncselekményekért a börtönbüntetés tartamát 8 (nyolc) évre, a közügyektől eltiltás mértékét 6 (hat) évre *súlyosítja*.

A kiszabott börtönbüntetésbe beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig házi őrizetben töltött időt akként, hogy egy napi szabadságvesztésnek 4 (négy) nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Székesfehérvári Törvényszék a 2016. június 30. napjától 2017. március 2. napjáig tartó nyilvános tárgyalássorozat alapján meghozott és az utóbbi napon kihirdetett, 7.B.49/2015/50. számú ítéletével vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb testi sértés büntette kísérletében (Btk. 164.§ (1) bekezdés és (8) bekezdés, 10.§), 1 rb emberölés büntette előkészületében (Btk. 160.§ (3) bekezdés), 1 rb zaklatás büntettében (Btk. 222.§ (2) bekezdés a/ pont, (3) bekezdés a/ pont), valamint 1 rb testi sértés vétségében (Btk. 164.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés). Ezért a terheltet halmazati büntetésül főbüntetésként 4 évi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 4 évi közügyektől eltiltásra ítélte, rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról, egyben kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

A törvényszék fenti ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosítás, részben a minősítés megváltoztatása, továbbá hosszabb tartamú szabadságvesztés-büntetés és mellékbüntetés kiszabása érdekében, míg a vádlott és védője enyhítésért, az emberölés előkészületének büntette miatt emelt vád alóli felmentés végett terjesztett elő fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a Bf.30/2017/3-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést helyes indokaira tekintettel fenntartva a védelmi fellebbezéseket alaptalannak ítélte.

A fellebbviteli főügyészségi álláspont szerint a mérlegeléssel megállapított ítéleti tényállás kisebb mértékben megalapozatlan, ugyanis hiányos, amely hiba azonban a rendelkezésre álló, a bíróság által elfogadott vallomások alapján orvosolható, oly módon, hogy a tényállást a biztonsági őrökkel történt terhelti huzakodás, dulakodás adataival, a kés magához vételének körülményeivel, A.A. menekülési kísérletével, illetőleg a védekezésének konkrét módjával, annak eszközével és pontos körülményeivel szükséges kiegészíteni.

Az irányadó tényállásból okszerű a büntetőjogi felelősségre vont következtetés, a vádlott terhére rótt bűncselekményeket is túlnyomó részben helyesen minősítette a bíróság, az emberölés kísérlete tekintetében elvégezte az alanyi és tárgyi tényezők körében szükséges vizsgálódásokat, azokból azonban téves következtetésre jutott a vádlott szándékát illetően. A kialakult ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ugyanis jelen ügyben is arra kell következtetést vonni, miszerint az irányadó körülmények alapján a vádlottnak számítania kellett arra, hogy a sértett a szúrásai eredményeként az életét veszítheti, ekként cselekménye élet elleni bűncselekményt valósított meg.

A fellebbviteli főügyészségi álláspont a kiszabott büntetést eltúlzottan enyhének ítélte, hivatkozott a vádlott erőszakos, önkontroll nélküli személyiségére, a bűnelkövetés gátlástalan jellegére, illetőleg kifogásolta a beszámítási képességet nem érintő személyiségzavar enyhítő körülményként történő értékelését.

Fentiekre figyelemmel a fellebbezéssel támadott elsőfokú határozat Be. 372.§ (1) bekezdése alapján történő megváltoztatását, a A.A. sértett sérelmére elkövetett vádlotti bűncselekmény Btk. 160.§ (1) bekezdésében meghatározottak szerint emberölés büntette kísérletének történő átminősítését, a terhelttel szemben a szabadságvesztés-büntetés és a mellékbüntetés tartamának felemelését indítványozta a tényállás kiegészítés és a jogi indokolás megfelelő korrekciójának eredményeként.

A másodfokú nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbviteli főügyészség képviselője maradéktalanul fenntartotta az átiratában foglaltakat, a megállapított ítéleti tényállást egy további vonatkozásban is megalapozatlannak, pontatlannak ítélte, s ezért kérte mellőzni azt a megállapítást, hogy a sértett 2014. januárjában azért költözött el a vádlottól, mert az vele szemben bűncselekményeket követett el. Az ügyészi álláspont szerint a korábbi elítélések alapjául szolgáló elkövetési időpontokból egyértelmű, hogy mindezek nem szolgáltattak okot az elköltöztetéshez.

Mindemellett a törvényszék által elvégzett bizonyítékértékelés egyoldalúságára hívta fel a figyelmet, idézve A.A. sértett előadásából azokat a határozott kijelentéseket, amelyek a sérelmére megvalósított támadás élet elleni jellegét támasztották alá. Mindezekre alapulóan továbbra is kérte a tényállás már jelzett irányú további kiegészítését, pontosítását.

A bűnösségre levont következtetéseket helyesnek, a A.A. sérelmére elkövetett bűncselekmény minősítését ugyanakkor megalapozatlannak ítélte. A támadó eszköz jellege, a támadások irányítottsága, a célzott testtájakok természete, az egyidejűleg tett terhelti kijelentések jellege aggálytalanul az élet elleni szándéokra enged következtetni, a halálos eredmény elmaradása a sértett eredményes védekezésének tudható be.

Az ügyészi álláspont szerint a büntetéskiszabási körülmények helyes értékelése mellett az alkalmazott büntetés aránytalan és súlytalan, kellő indokolás hiányában tér el a középértéktől.

Fentiek alapján változatlanul fenntartotta az írásbeli indítványát.

A fellebbviteli nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a terhelt védője fenntartotta a részben felmentésre, részben enyhítésre irányuló fellebbezésében foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy a büntetéskiszabási körülmények értékelésénél B.B. tanú általuk indítványozott kihallgatása komoly jelentőséggel bírhatott volna, a zaklatás és a könnyű testi sértés vétségével összefüggésben a terhelti

beismerést az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe enyhítő körülményként, mint ahogy azt a tényezőt sem, hogy védenca hirtelen felindulásból, rossz idegállapotban valószínűleg meg ezen cselekményeket.

Az élet elleni cselekmények vonatkozásában, mindkét sértett sérelmére megvalósított magatartással összefüggésben önkéntes elállásra hivatkozott, álláspontja szerint a fennálló körülmények között az esetleges ölési magatartást mindkét vonatkozásban végigvihette volna, miután azonban sem egyenes, sem eshetőleges szándéka nem volt A.A. vagy C.C. életének kioltására, vagy bárkivel szemben életveszélyes sérülés okozására, amint észlelte, hogy A.A.-nak nincs támadási szándéka, azonnal felhagyott a késsel való további támadással, és értelemszerűen C.C. irányában sem tett egyéb lépéseket sem.

A védelem a fentiek szerint részletesen hivatkozott a Btk. 10.§ (1) és 11.§ (2) bekezdésében foglaltakra és a fenti szabályozás mögött húzódó jogalkotói szándékra.

A fentiek alapján elsődlegesen az érintett cselekményekkel összefüggésben felmentéseket és a megállapítható bűncselekmény miatt méltányos büntetés kiszabását, másodlagosan a mérlegeléssel megállapított helyes minősítések alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyását, az ügyészi súlyosítási fellebbezés elutasítását indítványozta azzal, hogy egyúttal kérte alkalmazni a Btk. 38.§ (3) bekezdésében foglaltakat.

Utolsó szó jogán tett nyilatkozatában a terhelt a védőjéhez csatlakozva az érdemi védekezése lényegi tartalmát fenntartotta.

Az ítélőtábla a kétirányú fellebbezésekre, a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakra, valamint a nyilvános ülésen elhangzottakra figyelemmel a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek eredményeként a másodfokon eljáró bíróság olyan eljárási szabálysértést, illetőleg megalapozottsági hibát nem észlelt, amely akadályát képezte az érdemi másodfokú felülbírálatnak.

A rendelkezésre álló iratok felülvizsgálata alapján megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság alapvetően a büntető perrendi szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, a tényállást érdemében teljes körűen felderítette, ennek érdekében sort kerített a terhelt ismételt részletekbe menő kihallgatására, jórészt az erre vonatkozó szabályok szerint tett eleget a tanúkihallgatásokkal összefüggő kötelezettségeinek, szakértői bizonyítást folytatott le, rendelkezett az igazságügyi orvosszakértői bizonyítás terén általa szükségesnek ítélt vélemény kiegészítés tárgyában. Bizonyítékértékelő tevékenysége során a törvényszék helytállóan volt figyelemmel a szemléről felvett jegyzőkönyv adataira, a csatolt fényképmellékletek által tanúsított lényegi körülményekre, a vegyész szakértői vélemény tartalmára, az elmeorvos szakértői vélemények megállapításaira, az egyes megkeresésekre és arra adott válaszokra, a feljelentési jegyzőkönyvek adataira, a rendőri jelentésekre és az egyéb okirati típusú bizonyítékok tartalmára is.

Ugyanakkor az első fokon eljáró bíróság által elvégzett bizonyítékértékeléssel összefüggésben az is megállapítható, hogy az több szempontból alapvetően hiányos, egyes vonatkozásokban következetlen, nem felel meg maradéktalanul a normativitás követelményrendszerének, inkoherens elemeket foglal magában, esetenként önkényes megállapításokat is tartalmaz és nem felel meg az okszerű mérlegelés szabályainak.

Határozatában a törvényszék egyrészt rögzítette, hogy a nyomozati szakban a megalapozott gyanú közlésekor a terhelt elismerte a gyanúsítás valóságtartalmát, ekkori nyilatkozat szerint minden úgy történt, ahogyan azt - a később előterjesztett törvényes váddal, illetőleg az elsőfokú érdemi határozatban foglaltakkal összhangban - a nyomozó hatóság közölte vele, másrészt az elsőfokú ítélet részletezte a terhelt érdemi védekezésének alakulását is, ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az utólagos és részletes vádlotti védekezés a teljes ténybeli beismerés mellett miként és konkrétan mennyiben képezte a megállapított ítéleti tényállás alapját, a

bíróság miként értékelte a terhelt szavahihetőségét, az általa szolgáltatott bizonyítékok hiteltérdemlőségét.

Ugyanilyen módon elmaradt az egyéb forrásokból származó bizonyítékok, tanúvallomások, szakértői vélemények és okiratok perrendi szempontú, illetőleg érdemi vonatkozású helytállóságának megfelelő értékelése is, az elsőfokú ítélet - esetenként kimerítően, esetenként érdemi jelentőségű nyilatkozatrészek indokolatlan mellőzésével, egyes vonatkozásokban pedig csak említésszerűen - pusztán a törvényszék által figyelembe vett egyes bizonyítékok tartalmát rögzítette, a tényleges bírói mérlegelés alapjául szolgáló érdemi bizonyítékértékeléssel viszont adós maradt.

Mindemellett az is megállapítható, hogy az eljárás tárgyalási szakában a vádlott aktuális tudattartalmával összefüggésben az elsőfokú bíróság többször nyilatkoztatta az ügy szem- és fültanúit az ezzel kapcsolatos véleményükről, megszegve ezzel a Be. 79.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezést, hiszen nevezettek többségének a fenti bizonyítandó tudati tényről még közvetve sem lehettek tényalapú információi, illetőleg bizonyítékként értékelhető tudomása.

A bizonyítékértékelési körben elkövetett mulasztások korrekciója során az ítélet tábla megállapította, hogy a fentiek szerint önmagával is ellentétes vádlotti előadások közül kizárólag azok fogadhatóak el hiteltérdemlőként, amelyeket a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok is alátámasztottak, ugyanakkor az utóbbiak által kifejezetten cáfolt vagy alá nem támasztott terhelti állítások figyelmen kívül maradnak.

A releváns bizonyítékok feltárása és értékelése körében különösen szembetűnő **A.A.** sértett vádlotti cselekményt részletező magatartásának kifejezetten szelektív rögzítése, és kellő indokolás nélküli, önkényes elsőbírói értékelése, amelynek egyenes következménye, hogy a vonatkozó tényállásrészletek megállapítására is részben tévesen, iratellenesen került sor.

Nem rögzítette az elsőfokú határozat a sértettnek azzal kapcsolatos határozott nyilatkozatait, miszerint őt a vádlott 3-4 alkalommal is szívre, nyakra, illetőleg mellkasra irányzottan támadta a nagy pengehosszúságú késsel, ezektől elkülönülten kaszáló jellegű mozdulatokkal végrehajtott támadásai is voltak, a késes támadások több alkalommal is a teste mellett, karja alatt haladtak el, ezek kizárólag a védekező fellépések következtében nem értek célt, egyébiránt a törvényszék előtt a nyomozati vallomásával egyezően azt is előadta, hogy halálfélelme volt, amennyiben elérte volna őt a szúrás, megölte volna, el kellett hajolnia a szúrások elől, amelyek a feje, nyaka, felsőteste irányában érték, ha nem lett volna ott a maga elé rántott tolókocsi, a terhelt meg tudta volna szűrni őt.

A vádlotti támadás veszélyeztető jellegének komolyságát, irányultságát jól példázza az, a törvényszék által értékelés nélkül hagyott körülmény is, miszerint a kitartó támadások elől menekülő sértett halálfélelmében az összecsukott tolókocsit maga elé rántva, a lehető legkisebbre összekuporodva úgy próbált meg védekezni, hogy minél kisebb támadási felületet nyújtson a késes támadónak.

A fentiek mellett a kifejezetten a sértett megölésére irányuló egyidejű vádlotti kijelentések elhangzására vonatkozó tanúnyilatkozatokat az elsőfokú bíróság ugyan számba vette, ennek tényállás megállapítási konzekvenciáit azonban nem vonta le, egyéb kifejezésekkel helyettesítve a közvetlenül az ölési szándékra utaló indulatkitöréseket, másrésről az életfontosságú testtájak irányában leadott szúrásokat a terhelt által véghezvitt egyéb, kaszáló mozdulatokkal olyan módon vonta össze a tényállás megállapítása során, hogy az lehetetlenné tette a szűrő, illetőleg a kaszáló jellegű mozdulatok elkülönítését, azok megfelelő differenciálását, s ezen keresztül ellehetetlenítette az aktuális vádlotti tudattartalommal kapcsolatos megalapozott következtetés levonását is.

Hangsúlyos értékelést igényelt az is, hogy **D.D.** érdektelen és elfogulatlan tanú friss élményeken alapuló és tárgyalási szakban is fenntartott vallomása igazolta, hogy a vádlott a kezében tartott kést a feje fölé emelve, föntről lefele irányuló mozdulatot tett a tolókocsit a mellkasa elé tartva védekező **A.A.** sértett irányába, illetőleg **E.E.** tanú is többször akként nyilatkozott, hogy a vádlott a vágó jellegűek mellett szűrő mozdulatokat is tett.

Nem került megfelelő értékelésre a bíróság által beszerzett igazságügyi szakértői vélemény azon megállapítása sem, miszerint az elkövetés eszköze megfelelő erőbehatás esetén a nyak és a mellkas tájékán, megfelelő módon, metszéssel, szúrással alkalmas emberi élet kioltására. Ezzel szemben a törvényszék többször utalt arra, hogy a sérülések életveszélyes jellege tekintetében orvosszakértői nyilatkozat állt rendelkezésre a vonatkozásban is, hogy az életveszély adott esetben közvetlen vagy közvetett volt-e. Ilyen tartalmú bizonyíték azonban a rendelkezésre álló bünygyi iratok között nem volt feltalálható, mindehhez pedig az elsőfokú bíróság azt az értelmezhetetlen következtetést fűzte, miszerint a bíróság a vádlott, illetve a sértett által állított, a tanúk által igazolt eszközhasználat esetében alátámasztotta, hogy olyan testrészt támadott a vádlott, amely élet kioltására alkalmas volt. Utóbbi megállapítást tehát mellőzni kellett.

Fentiek mellett az is rögzítendő, hogy a terhelt által megvalósított bűncselekmények sértettjei, illetőleg a tanúk szavahihetőségét akár a legcsekélyebb mértékben lerontó körülmények sem állapíthatók meg, részükről az eljárás egyéb adataival alá nem támasztott kijelentések megtétele, a terhelttel szembeni negatív irányú elfogultságra utaló tényezők nem mutathatók ki, a személyi bizonyítás eredményeivel a szakértői és az okirati bizonyítékok tartalma is összhangban áll.

Az emberölés előkészületének büntette, a zaklatás büntette és a testi sértés vétsége vonatkozásában az első fokon eljáró bíróság körültekintően értékelte a terhelti védekezést, megfelelő indokolást fűzve ahhoz, hogy milyen megfontolások alapján tulajdonított jelentőséget a vádlott ténybeli, illetőleg teljes beismerésében foglaltaknak, és annak is okát adta, hogy a rendelkezésre álló egyéb szakértői típusú, illetőleg okirati bizonyítékok mely vonatkozásokban és mennyiben támasztották alá az e tekintetben megállapított ítéleti tényállást.

Az ítélet tábla által a fentiek szerint kiegészített és korrigált bizonyítékértékelő tevékenység eredményeként megállapított tényállás jelentősebb részében összhangot mutat a rendelkezésre álló bizonyítékokkal, így a másodfokú felülbírálat során is irányadó volt, az azonban az iratok tartalma és helyes ténybeli következtetések levonása útján az alábbiak tekintetében szorul pontosításra és kiegészítésre a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontjának alkalmazásával:

- Az elsőfokú ítélet indokolási részének 2. oldalán, a 3-4. bekezdésben tett megállapításokat összefoglalva pusztán annyi rögzítendő, hogy a vádlott a terhére rótt valamennyi bűncselekmény vonatkozásában disszociális személyiségzavarban szenved, melynek jellemzője a diszharmonikusan fejlődött személyiség, az érzelmi indulati életének kiegyensúlyozatlanságával, feszültség- és indulatszabályozási nehézségekkel, alacsony frusztrációs toleranciával és a szociális normákhoz való nehezített alkalmazkodással. Személyiségzavara a cselekményei elkövetésekor is fennállt, ezen állapot jellegét, súlyosságát tekintve beszámíthatóságot érintő kóros elmeállapotot nem jelent, a vádlott képes volt arra, hogy cselekménye következményeit felismerje és e felismerésnek megfelelő magatartást tanúsítson, ezen képességében korlátozást nem szenvedett.
- Az elsőfokú ítélet indokolásának 3. oldalán, a 3. bekezdésben az ítélet tábla csupán annak megállapítására szorítkozik, hogy a vádlott az elkövetéskor mintegy 190 cm magas, 110-120 kg közötti súlyú személy volt. Ezen túlmenően a másodfokú bíróság az adott bekezdés egyéb megállapításait mint az ítéleti tényállásba nem tartozó részeket mellőzi.
- Az elsőfokú ítélet indoklásának 3. oldalán, a 4. bekezdésből a „mondhatni” kifejezést mellőzi, megállapítván azt, hogy a vádlott C.C. sértettel 2013. augusztus 8. napjától állt élettársi kapcsolatban.

- Az elsőfokú ítélet indokolása 4. oldalán, az 1. nagy bekezdés 2. részében vétett elírási hibát korrigálva az ítélet tábla megállapítja, hogy a 22. számú őrző ajtaján történő bejutás miatt a vádlott és a sértett között *huzakodás* támadt.

A 4. oldal 1. nagy bekezdésének utolsó részét a másodfokú bíróság mellőzi a tényállásból és ehelyett az alábbi megállapítást teszi: **E.E.** biztonsági őr abbéli igyekezete, hogy a vádlottat **A.A.** sértettől elhúzza, végsősoron eredménytelen maradt, a dulakodásuk eredményeképpen mindketten hátrafelé a talajra zuhantak. Ezt követően a vádlott a földről felállva a hátizsákjából az egyik magával vitt, fehér nyelű, 30,4 cm teljes és 17,8 cm pengehosszúságú konyhakést elővéve - miközben azt hajtogatta, hogy „megöllek!” - **A.A.** sértett ellen fordult, s a kezében tartott kést a feje fölé emelve fölről lefele irányuló mozdulattal támadt rá, ezt látva **A.A.** a folyosón menekülni kezdett, végül beugrott a tolokocsi tárolására szolgáló beugró részre, majd a vádlott késsel történő hadonászása miatt hátrálása közben beesett a tolokocsi közé. Ekkor félig ülő, félig fekvő helyzetben a maga elé tartott tolokocsival védekezett a vádlott támadásával szemben, aki 3-4 alkalommal a sértett felső teste, nyaka és szívtájéka felé szúrt, ezen túlmenően a késsel kaszáló mozdulatokat is tett.

A fenti kések támadások több esetben a sértett teste mellett, illetőleg karja alatt haladtak el, amelyek előtt a sértettnek egyrészt sikerült elhajolnia, másrészt a maga elé tartott tolokocsi miatt a vádlott csak a sértett bal kezét tudta a késsel megvágni, amely következtében **A.A.** a bal keze kisujjának 0,5 és 1 cm-es metszett sebzését szenvedte el, amely sérülés gyógytartama 8 napon belüli volt.

A vádlott által leadott szűrő mozdulatok eredményeként a használt eszköz - a sértetti elszánt védekezés és elhajolgatás hiányában - a célzott, támadott testtájékokon behatolt volna a sértett testébe.

A vádlott **A.A.** elleni fenti magatartása alkalmas volt az emberi élet kioltására, a halálos eredmény kizárólag a sértett kitartó és elszánt védekezése miatt maradt el.

- Az ítélet tábla az elsőfokú ítélet 4. oldal utolsó, illetőleg 5. oldal első bekezdésében foglaltakat a tényállás II. pontjába tartozónak, ilyen módon az ítélet 5. oldal 2. bekezdésében foglaltak részének tekinti, ilyen módon küszöbölve ki az ezzel kapcsolatosan vétett ítéletszerkesztési hibát.
- Az ítélet tábla az elsőfokú ítélet 6. oldalának 4. bekezdésében foglaltakat a terhelt előzetes fogvatartásának konkrét adataival összefüggésben mellőzni rendeli a történeti tényállási részből.

A fentiek szerint történt kiegészítéssel és pontosítással a tényállás immár teljes mértékben megalapozottá vált, amely az iratok tartalmának megfelelő, és egyúttal mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésben írt hiányosságoktól, ilyen módon az ítélet tábla a Be. 352.§ (2) bekezdése szerint a kiegészített és pontosított tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú bíróság határozatát.

A fentiek szerint megalapozott tényállás alapján az első fokon eljáró bíróság helytállóan vont következtetést vádlott neve terhelt bűnösségére, túlnyomó részt helyénvaló a vádlott terhére rótt bűncselekmények megnevezése és jogi minősítése, és jelentősebb részében az ahhoz fűzött jogi indokolás is.

Az aktuális vádlotti szándék vizsgálatával összefüggésben a törvényszék helytállóan állapította meg, hogy az emberölés kísérlete és az életveszélyt okozó testi sértés (kísérlete) elhatárolása az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján

történik, annak megítéléséhez viszont a külvilágban megnyilvánuló és így objektíve is megismerhető tényekből szükséges visszakövetkeztetni. E téren az első fokon eljáró bíróságot mulasztás nem terheli, a törvényszék az alanyi és tárgyi bűnösségi tényezők körében a szükséges irányú vizsgálódásokat elvégezte, mindazokból azonban megalapozatlan és helytelen következtetéseket vont a terhelt szándékát illetően.

Az irányadó ítéleti tényállás szerint a vádlott egy megközelítően 18 cm pengehosszúságú, az emberi élet kioltására magától értetődően alkalmas késsel, célirányosan, irányozottan, többször, köztük legalább 3-4 esetben szűrő mozdulatokkal, a sértett megölésére irányuló fenyegetésekkel egyidejűleg, kitartó szándékkal támadta a sértett nyakát, arcát, mellkasa, szíve környékét. A szűrő jellegű támadó mozdulatok pontos irányával szemben a vádlotti mozdulatokkal közvetített erőbehatások nagyságára, intenzitására nézve a törvényszék nem folytatott le bizonyítást, annyi azonban aggálytalanul megállapítható, hogy a sértetti védekezés során túlnyomórészt az eredményes elhajlások okán a szűrő mozdulatok többször **A.A.** teste mellett, attól 10-15 cm-re haladtak el, céltévesztés hiányában alkalmasak voltak arra, hogy a terhelt által célzott testtájékokon behatolva akár jóvátehetetlen eredményt okozzanak. A tárgyalási szakban beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény is egyértelműen úgy foglalt állást, hogy az adott elkövetési eszköz megfelelő erőbehatás esetén a nyak és a mellkas tájékán megfelelő módon, azaz metszéssel vagy szúrással alkalmas emberi élet kioltására. Az utóbbira vont következtetés annál is inkább okszerű, miután a terhelti magatartás bárki által könnyen belátható módon életfontosságú szerveket, szervrendszereket, illetőleg érzékszerveket tartalmazó testtájékokra (is) irányult.

Az életfontosságú szervek elleni kitartó, szúrásos támadások, azok sorozatos véghezvitele, az eszközhasználat módja egyértelműen igazolja a vádlotti magatartás élet elleni jellegét, az első fokon eljáró bíróság ítélete indokolásának a nem irányzott, kapkodva, vaktában, hadonászva és ismétlés nélkül végrehajtott szúrásokra és kaszáló mozdulatokra történt utalása pedig minden alapot nélkülöz.

Az alanyi tényezők körében **A.A.** sértett tárgyalási szakban, utólagosan, forszírozott kérdésekre tett nyilatkozatával szemben a nyomozás során előadott és a tárgyaláson is megerősített azon előadása fogadható el és tekintendő mérvadónak, illetőleg egyeztethető a rendelkezésre álló egyéb hitelt érdemlő bizonyítékokkal, miszerint a terhelti magatartás miatt benne halálfélelem alakult ki, amennyiben elérte volna a szúrás, a terhelt megölte volna, védekeznie kellett, ha nem lett volna ott a kocsis, a vádlott biztos, hogy megszurta volna, amikor beesett a kocsik közé, vádlott neve már nem foglalkozott az ajtóval, hanem kifejezetten vele volt elfoglalva, őt támadta. Mindezekből alappal vonható következtetés arra, hogy ugyan a **C.C.** sértettel bármi áron történő kapcsolatfelvétel motiválta jellemzően a terhelti magatartássorozatot, ebben az események előrehaladtával alapvető irányváltás figyelhető meg. Az ellenséges, haragos érzület, a fékevesztett indulat, az akaratával való szembeszegülés miatt az elkövető **A.A.** ellen fordult, ezt a késes támadásait közvetlenül megelőzően szavakkal is kifejezte, és a tetteges magatartása is ezzel mutat összhangot. Utóbbira figyelemmel a cselekmény véghezvitelét megelőző pszichikus folyamat feltárása körében tarthatatlan az azzal kapcsolatos megállapítás, hogy az egyszeri, hirtelen félreértésből eredő indulati jellegű vádlotti cselekménynek mindebből következően **A.A.**-t érintően nem lehetett élet elleni jellege. Az ismert körülmények helytálló értékeléséből ugyanis éppen az első fokon eljáró bíróságéval ellentétes irányú következtetés levonására van megfelelő alap.

Önmagában az a tény, hogy utólag, tiszta tudatállapotában a vádlott a részleges ténybeli beismerése mellett már mást gondol az általa véghezvittekről, nem jelenti egyúttal azt, hogy aktuálisan a terhére rótt magatartás tanúsítása során sem vezette őt életkioltási szándék. Nem téveszthető szem elől, hogy az aktuális tudattartalom megállapítása nem a terhelti utólagos értékelésen, hanem részben az alanyi jellegű, elsősorban azonban a tárgyi elemek és körülmények együttes vizsgálatán kell, hogy alapuljon.

A jelen ügyben feltárható tárgyi és alanyi ismérvekből nem vonható a védelmi érvelésnek megfelelő következtetés a terhelt ölési szándékának hiányára nézve, az elsőfokú bíróság által nem megfelelően feltárt és részint helytelen értékelésben részesített összes egyéb releváns tényező és körülmény is a terhelti szándék aktuális élet ellenére irányultságát támasztja alá.

A fentiekből arra kell következtetést vonni, hogy a vádlott tudata maradéktalanul átfogta a beállót következmények ténykörülményeit, a szükséges keretek között felismert magatartása folyományaként bekövetkező halálos eredmény realitását, illetőleg annak valószínűségét, és az előrelátott jóvátehetetlen következményeket kívánva, célirányosan tört az őt a szándékától eltéríteni igyekvő sértett életére.

Az ítéleti tényállásban megállapítottakból az is következik, hogy a terheltnek a **A.A.** sérelmére megvalósított cselekménye teljes, befejezett (magatartású) kísérletet valósított meg, a vádlott az elkövetési magatartást teljes egészében kifejtette, az élet kioltására alkalmas eszközzel, kellő erővel a létfontosságú szerveket, képleteket tartalmazó testtájékokra célzottan a szűrő mozdulatait ölési szándékkal véghezvitte, azaz a maga részéről mindent megtett a bűncselekmény befejezése érdekében, ennek ellenére - kizárólag a sértett lélekjelenlétének, elszánt és kitartó védekezésének, illetőleg egyes mozdulatoknál a fennálló körülmények szerencsés összjátékának köszönhetően - a halálos eredmény nem következett be.

Utóbbival összefüggésben az önkéntes elállással kapcsolatos védői okfejtést az ítélet tábla nem találta megalapozottnak.

Abban az esetben, ha az elkövető felhagy eredeti szándékával, eláll cselekménye folytatásától, illetőleg tevékenységének káros következményeit még idejében elhárítja, a Btk. rendelkezései az önkéntes visszalépés okán az elkövetőnek büntetlenséget biztosítanak.

Az elállás önkéntessége alapvetően azt jelenti, hogy a tettes túlnyomórészt a saját elhatározásából hagyja abba az elkövetési magatartást, jóllehet az adott körülmények között módja lenne a bűncselekmény befejezésére. Annak ugyan nincs jelentősége, hogy ezt milyen indítékból teszi, nem állapítható meg azonban az önkéntes elállás, amennyiben az elkövető a sértett szívós ellenállása miatt vagy a helyszínre érkező rendvédelmi szervek fellépése okán, attól tartva hagyja abba az elkövetési magatartás tanúsítását.

Fentiek szerint jelen ügyben önkéntes elállásra a terhelt részéről nyilvánvalóan nem került sor, másrészt emberölés büntetnének befejezett kísérlete esetén az önkéntes elállás megállapítása fogalmilag is kizárt. Önkéntes elállásra ugyanis kizárólag csak addig kerülhet sor, ameddig a tettes az elkövetési magatartást csak részben fejtette ki, a bűncselekmény befejezése érdekében még tennie kellene valamit, azaz kizárólag befejezetlen kísérlet esetén van helye, befejezett kísérlet esetében már csak az eredmény önkéntes elhárítása kerülhet szóba.

Az eredmény önkéntes elhárítása eredménybűncselekmény esetében lehetséges, és ennek alapfelvétele, hogy az elkövetőnek módja legyen az eredmény elhárítására, képes legyen még beavatkozni abba az okfolyamatba, amely egyébként előidézné az eredményt. Ebből következően aki célzott szűrást ad le a sértett életfontosságú testtájékára, de annak védekezése miatt a támadó mozdulat nem ér célt, már nem képes az eredmény elhárítására. Utóbbinak nyilván az sem tekinthető, hogy lehetősége lenne még több szűrés leadására, ezt azonban nem teszi. Önkéntes elállás pedig azért nem kerülhet nyilvánvalóan szóba, mert adott esetben a szűrés leadásának pillanatában a kísérlet befejezetté vált.

A további bűncselekmények esetében is megalapozottan vont következtetést az első fokon eljáró bíróság a terhelt büntetőjogi felelősségének fennálltára, bűnösségének megállapíthatóságára, ugyanakkor a *helyes minősítés szerinti emberölés előkészületének büntette* vonatkozásában szükséges kiemelni azt, hogy a terheltnek az ítéleti tényállásba foglalt ezzel kapcsolatos magatartása a Btk. 11.§ (1) bekezdésének I. fordulatában foglaltak szerint minősül a Btk. 160.§ (3) bekezdése szerinti emberölés előkészületének, azaz arra figyelemmel, hogy az elkövető az előzetes és

sorozatos fenyegetéseinek megfelelően nyilvánvalóan C.C. sértett életének kioltása céljából biztosította a végrehajtáshoz szükséges feltételeket azzal, hogy a volt élettársa megölése érdekében magához vette és a helyszínre vitte a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, motorbenzint és etilalkoholt tartalmazó flakon.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a terhelt által megvalósított előkészületi cselekmény kívül maradt az ölési tényállás keretein, annak tényállási ismérvei közül egyetlen elemet sem valósított meg, hiszen a véghezvitel megkezdésére nem került sor, mert ebben a vádlottat a másik sértett által kifejtett elszánt védekezés, illetőleg a rendőrség időközbeni megjelenése megakadályozta.

Utóbbiakkal összefüggésben kell utalni a vádlott által ugyancsak megvalósított emberölés kísérletével összefüggő önkéntes elállással kapcsolatban kifejtettekre, a terhelt részéről az elkövetés megkezdésének elmaradását eredményező önkéntes visszalépés nem állapítható meg, ennek feltételei nem állnak fent, külső kényszerítő körülmények hatására maradt el a bűncselekmény megkezdése.

A fentebb indokoltakra figyelemmel a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 372.§ (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét olyan módon változtatta meg, hogy a vádlott A.A. sértett sérelmére megvalósított cselekményét a Btk. 160.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő emberölés büntettének a Btk. 10.§-a szerinti kísérleteként minősítette.

A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálati során az ítéltábla is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által helytállóan számba vett és értékelt enyhítő és súlyosító körülményekre, előbbiek sorából azonban mellőzni kellett a személyiségzavar enyhítő tényezőként történő értékelését, hiszen az irányadó tényállás által is megállapítottan az semmiféle kihatással nem volt a terhelt aktuális beszámítási képességére. Az immár élet elleni magatartásként értékelt cselekmény kísérleti szakban maradása jelentős nyomatékú enyhítő körülmény, amelynek jelentőségét a teljes, befejezett magatartású kísérlet jellege ellenére annak kifejezetten távoli volta objektíve is nyomatékosította.

A súlyosító körülmények körében kellett továbbá értékelni azt a körülményt, hogy a jelen ügy tárgyát képező zaklatással kapcsolatos egyes cselekményeit a terhelt rövid idővel az ugyanilyen bűncselekmény miatt hozott ítélet jogerőre emelkedését követően, illetőleg ugyanilyen bűncselekmény miatt alkalmazott próbára bocsátás hatálya alatt állva követte el, s ez a tény egyértelműen jelzi a személyiségének jelentős társadalomra veszélyességét, a vádlott erőszakos, az érdemi önkontrollt nélkülöző személyiség, aki indulati állapotában gátlástalanul követ el újabb és újabb bűncselekményeket.

A vádlott terhére rótt bűncselekmények törvényes minősítése mellett a törvényszék által alkalmazott joghátrány eltúlzottan enyhe. A Btk-nak a halmazati büntetés szabályaira vonatkozó rendelkezése (81.§ (2) és (3) bekezdés) alapján az irányadó büntetési tételkeret 5-22,5 évig terjedő szabadságvesztés-büntetés, a középérték 13 év 9 hónap.

A fentiek szerint figyelembe vett büntetéskiszabási tényezők értékelésével az ítéltábla arra az álláspontra jutott, hogy az enyhítő körülmények összességében jelentősebb nyomatékára tekintettel, szem előtt tartva különösen a jelentősebb tárgyi súlyú élet elleni cselekmény kísérleti szakban rekedését, annak kifejezetten távoli voltát és az érintett sértett teljes megbocsátását, a másodfokú bíróság által meghatározott joghátrány alkalmas az adott terhelttel szemben a büntetési célok elérésére. A szabadságvesztés-büntetés tartamának 8 évre, illetőleg a mellékbüntetés mértékének 6 évre történő súlyosítása összességében megfelelően és hatékonyan szolgálja a speciál prevenció mellett az általános megelőzéssel összefüggő célkitűzéseket is, és arányosnak minősíthető az elkövető és a cselekmény társadalomra veszélyességi fokával, egyúttal alkalmas más személyek hasonló bűncselekmények megvalósításától való visszatartására is.

Figyelemmel pedig arra, hogy az elsőfokú ítélet további, járulékos jellegű rendelkezései törvényesek és megalapozottak, a másodfokon eljáró bíróság a törvényszék fellebbezésekkel támadott határozatát egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta azzal, hogy a Btk. 92.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés a/ pont és (4) bekezdései alkalmazásával az elsőfokú ítélethirdetéstől a másodfokú határozat kihirdetéséig házi őrizetben töltött időt beszámítani rendelte a kiszabott szabadságvesztés-büntetés tartamába.

Győr, 2017. október 12.

Dr.Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

.Németh Balázs sk.
előadó bíró

.Csák Csilla sk.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Székesfehérvári Törvényszék 2017. március 2. napján kelt 7.B.49/2015/50. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2017. október 12.

.Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke